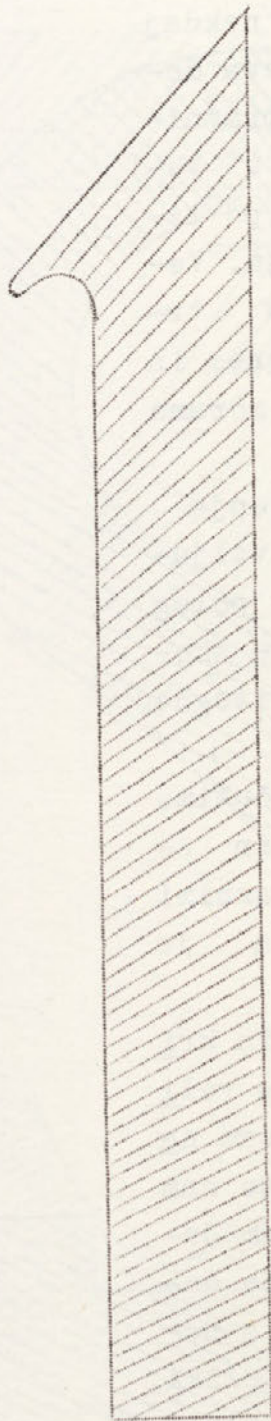

iskre
leto v
št. 7

Človeštvo si kakor nekdam
tudi danes zelo prizadeva do-
seči srečo notranjega prazni-
ka. En sam krik odmeva v ve-
solje: krik po rešitvi, po iz-
popolnitvi in usmiljenju. Ve-
dno se sprašujemo, čemu tr-
pljenje nedolžnih. Ne gre in
ne gre nam v račun, da moramo
toliko trpeti.

Toda razumeti trpljenje
pomeni vzljubiti trnje, vzlju-
biti vrtnice, ki imajo poleg
bodečih trnjev očarljiv- sko-
raj magičen cvet, ki pritegne
in omami slehernega.

Mi mladi često občutimo
eksistencialno stisko in se
je skušamo rešiti z raznimi
sredstvi, kajti praznina je
boleča in uničljiva.

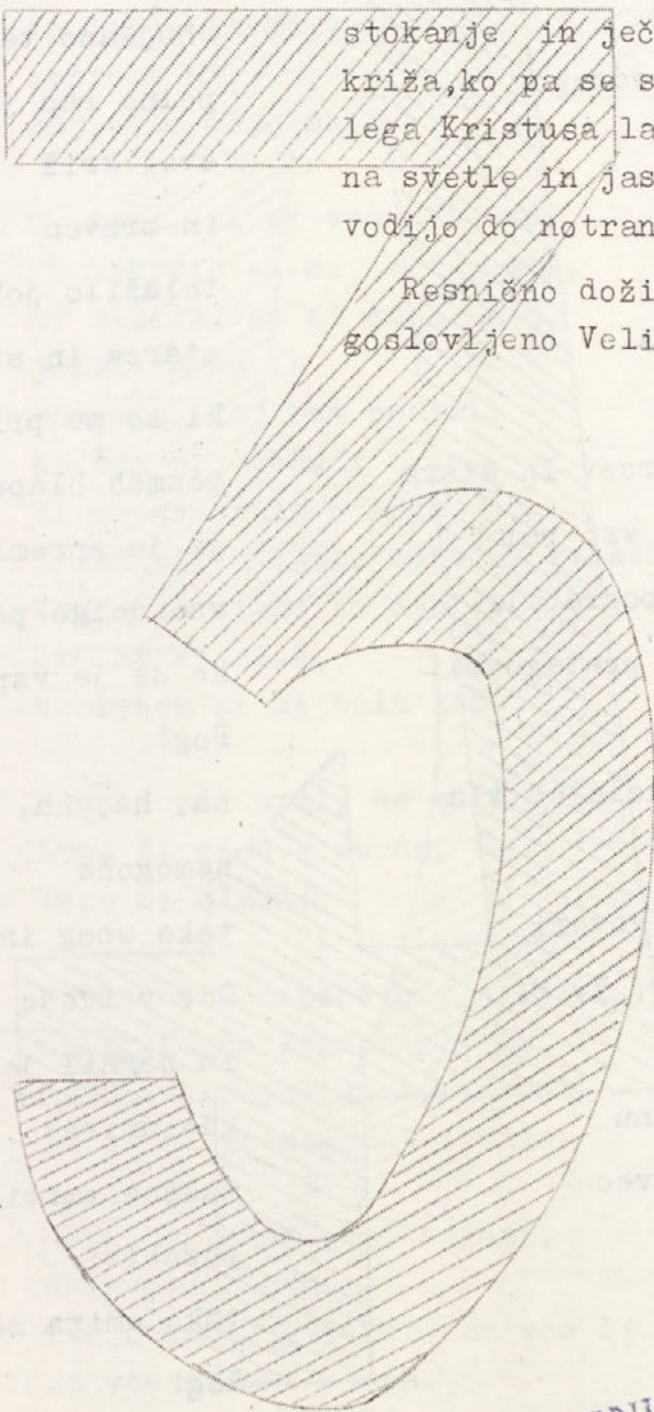
Skoz vse te težave in kri-
že pa trpljenje Njega na veli-
ki petek deluje kot balzam na
šim ranam, ko vemo, da se nam
je pridružila moč, ki nam da-
je upanje in prešine našo du-
šo do skrajnih kotičkov z no-
vo neustavljivo močjo. Veliki
petek in vstajenjske aleluja
da slehernemu možnost, da v
sebi začuti bogastvo.

Čemu potem še jadikovanje,
stokanje in ječanje pod težo
križa, ko pa se s pomočjo vsta-
lega Kristusa lahko dvignemo
na svetle in jasne poti, ki
vodijo do notranjega praznika.

Resnično doživeto in bla-
goslovljeno Veliko noč vam

želi

uredništvo

SEMEŃIŠKA
KNJIŽNICA
V VIPAVI

D R A M A

1. prizor

2. prizor

Zavaljen egoist
sredi svojega bednega
življenja
se je stegnil v
veliko krsto
in v miru zaspal
jok veselja
brezskrbnih starcev in stark
ga je spremljal vso pot
jezni in žejni pogrebci
so se mučili in pretegovali
pod težo telesa
ki jih je potiskala ob tla
nato
govori, govori, govori
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,
šel je
ostal bo v spominu
neutrudni sodelavec
sožalje družini
nato gredo!
je že pozabljen!
minuta molka!
Ali bo kaj z njegovim vstajenjem?
????????????????

Shujšano telo
polno ran je tovorilo
svoj križ
in zraven
tolažilo jokajoče
starce in starke
ki so mu prišli na pot
posmeh hlapcev
ga je spremljal
vso dolgo pot
ko se je vzpenjal
Bog!
ha, ha, ha,
nemogoče
tako ubog in razcapan
Oče v tvoje roke...
in nagnil je glavo.
kdo umira?
takšne smrti ni mogoče
pozabiti
tako umira samo On
Bog!
Minuta molka!
Kristus je vstal!
!!!!!!!!!!!!

V MESEČINI

Ko svetla plaveš po nebu
in liješ žarke v sobo,
sporoči mi,
kaj dela moja mati.

O, mati, ti si vedno z mano.
Ob večerih si mi pela pesmi,
me zibala, se mi smehljala,
jokala zame in
sanjala, kaj bom postal.

Ko sem bil večji,
si mi govorila o Bogu,
o zemlji, o luni, nebu in zvezdah.
Vzgajala si me za dobro.
Srečna si bila,
a obenem si se bala zame.

Mogoče si, mati, še na nogah.
Luna ti sije v obraz,
lepa si mlada,
zame edina.

Ustnice ti šepečejo v molitvi,
da bi se ne izgubil,
da bi vztrajal na svoji poti
in da bi premagoval težave.

Mati, ti znaš samo dajati,
nase pozabljaš.

Tvoje srce je odprto za vse ljudi,
za vse otroke sveta.

Jaz sem pa sebičnež,
vse hočem zase.

Mnogokrat sem nehvaležen, nezadovoljen.

Vendar sedaj čutim tisto čustvo do tebe,
ki mi narekuje, naj vse staro nadoknadim.

Odpusti mi vso mlačnost in samoljubje;
ostani zdrava, ostani ob meni še mnogo let;
ti, preprosta mati, v tebi je večja življenjska
filozofija, kakor v kateremkoli znanstveniku.

Luna naj ti ponese zahvalo in pozdrav
ter drobno čestitko z napisom:
"Tvoj otrok ostanem!"

Dominique

BEGAJOČE SENCE

Vrba žalujka se je v koprenah spuščala nad vodo in iz drobnih listov, ki so trepetali in peli pesem, ki so jo valovi mogočno posnemali, je dihal mrak: črne sence so segale po umirajoči svetlobi, jo davile in požirale. Mirno so padale kaplje z listov, zveneale in se ubijale ob tlaku, kakor da bi navček žalostno udarjal v slovo dnevu. Z brega se je posmehljivo oglasil čriček; pijan veseljak začne uganjati hrup, ko vsi ostali pogrebci molče zro v temno, grozečo brezkončnost.

Mrak, črni tat, se je plazil. Prihuljeno se je spuščal nad vodo, s svojimi grozečimi, praznimi očmi in požiral veselje in mir.

Na bregu - da, prav na vrhu brega pod vejama vrbe, je duh prižgal svetilko. Njegova navidezna roka se je stegnila k trhlemu stenju in zagorel je in njegov plamen je odseval skozi zamegljene stene. Roka se je odmaknila, oddaljevala se je, proč v temo; njegove oči pa so zrle k svetilki, ki je veselo plapolala - njegova svetilka je bila, njegova bo tudi, ko bo dogorela, ko bo stenj zогlenel in ko se bodo stene okadile.

Gledal sem to svetilko, kako je dogorevala v noči. Utripaje je njen plamen metal na tla, na deblo vrbe in proti vodi rdeče odseve, ki so se krčili, krčili - zdelo se je,

da bodo umrli - nato pa so se zopet veselo pognali kvišku. V rdeči spekter veselega plamena pa so trepetajoče sence metale nekaj mrtvaškega, zločinskega, grešnega.

Rdeč madež je živo poskakoval po tleh. Ko je živo pri-skočil, so se v njem pojavile reže. Gledal sem ga in videl sem, kaj je v njem. Rdeče srce se mi je odprlo.

Globoka praznina je zijala v njem, še bolj temna kot zunaj, še tišja, kot je bilo mračno plazenje noči. Ogle-doval sem prazno brezkončnost, stiskalo me je v grlu in mislil sem, da je to moj zadnji trenutek. Nikjer ni bilo svetlobe, ki bi razsvetljevala te globine. O, v globini, tam kjer se že začenja radost, je živela majhna lučka, ki je vztrajno gorela. Napotil sem se knjej, ker sem hotel videti, kaj je, kaj je v meni.

Globine so žarele v svetlobi. Tu sem videl svojo po-dobo. Vztajala je pred menoj kolikor bolj sem se ji pri-bliževal, toliko večja je postajala, njena belina je bila neskončna. Zamaknil sem se in zrl sem vanjo. Sam ne vem koliko časa. Temine, ki so me obdajale prej, so izginile. Vse sem lahko videl, marsičesa pa ne razumel. Temačni akor-di mrtvaških senc so tu potihnili - vse to je bilo neskon-čno višje od njih, vse lepši akordi so odmevali tukaj. Jaz pa sem vstal pred podobo, ki se je bližala, bližala in po-stajala ogromna. Gledal sem jo, razumel je nisem in kolikor bolj se je bližala, bolj nerazumljiva je postajala. Pribli-žala se mi je povsem, bila je pri meni. Zakričal sem, z ro-kami sem si prekril oči in z grozo stal pred to resničnost-jo.

Nisem vedel, kaj je v meni, zato sem se prestrašil.

Oddaljeval sem se, podoba pa je ostajala za menoj v osvetljeni globini in njena veličina se ni spremenila. Umirjeno je počivala in dajala energijo gorečemu stenju, dokler ta ne ugasne in duh ne pride ponj.

Zopet se je pričenjala tema, zopet so začeli zveneti akordi mrtvaških senc, a v ušesih mi je pela melodija, ki sem jo slišal v globini in glasnejša je bila. Njeni akordi

so me spremljali in pomirjevali. V očeh pa mi je ostala podoba mojega velikana in, Bog daj, da bi mi odsevala iz oči, ki naj vzpodbujajo, krepijo in tolažijo.

S R C E

Iztrgal sem ga,
zakopal
in zapustil.
Iz njega so pognale
močne korenine
bele kot sneg;
in zraslo je drevo
mogočno kot hrast;
v vejah je tiho,
skrivnostno zašelestelo -
jok mojega srca.

Jezo

TIŠINA

VELEMESTA

Sredi gozda:
Mrak - tema.
Le en glas
kakšna tišina.
en glas slišim
le skrivnostno skrit
glas mi govori
meni gluhonememu
slepcu
v velemestu.

Janez Jenko

SEDEMNAJSTLETNIK

Jezno je Marko zaloputnil z vrati, stopil na hodnik in končno je bil na ulici. "Ne razumejo me, pa amen," je go-drnjal ter stopal naprej, sam nevedoč kam. "Sedemnajst let imam, pa me držijo na "štrikeih", je sam pri sebi tuhtal. Prišel je v park. Sedel je na osamljeno klop sredi grmovja: premisliti mora, kako je bilo doma in kaj je rekel mami, da je pričela jokati.

Ob enih popoldne je prišel kot običajno iz šole. Mama je takoj zaduhala vonj po cigaretah, vendar je molčala, ker je vedela, da se bo pričel prepir takoj ko bo odprla usta. Čakala je očeta, kaj bo on rekel na to. Oče je prisedel k mizi in pričel z molitvijo. Ko so odmolili, se je pričelo. Oče je dejal: "Mmmm... kot vidim, si že zrasel. Že kaditi znaš, a. Kdo ti jih je pa dal?" Pri vsem tem je oče nazadnje povzdignil glas, da se je sin stresel. Marko je molče sklonil glavo in hotel ugovarjati, ko je oče spet pričel: "Marko! Ali te ni sram? Sedemnajst jih imaš in že kadiš ter se hočeš delati "frajerja". Lase bi hotel imeti dolge pa oguljene kavbojke bi rad nosil in ne vem kaj vse hočeš biti. Tisto vašo muziko, ki ni vredna počenega groša, poslušáš pa na plese bi rad hodil. Kaj je s tebej? Ali si še pri pravi pameti? Ko sva bila z mamó toliko stara kot ti, še za kruh nismo imeli, kaj šele, da bi mislili na take neumnosti. Ako ne boš prenehal s kajenjem, ti povem, da ne bom več samo govoril, ampak te bom nabil kot otroka." Jezen je Marko odgovoril: "Vedno pravite: "Kaj smo mi imeli, ko smo bili toliko stari?" Takrat so bili drugi časi. Saj tudi drugi kadijo, zakaj ne bi še jaz? Saj nisem več otrok! Vi, kar vas je starih, ne boste nikoli razumeli nas mladih. Živeli ste v drugem okolju in ste za današnje čase neprilagodljivi. Kaj jaz morem, če niste imeli dovolj jesti? Sedaj imamo in ni treba o tistih časih še razpravljati. Pomnite: živimo v dvajsetem stoletju!" Oče je na te besede naravnost pobesnel: "Kaj, smrkavec! Ali te ni sram, da tako govoriš očetu in materi, ki sta te vzgajala. Nisi še doživel lakote

in si presit vsega, zato se navdušuješ za pokvarjence, ki nosijo dolge lase. Dokler bom živ, vedi, da ne boš hodil po njihovih stopinjah. No, kdo ti pa kruh služi?" Sedaj je nastopila mati in pričela oba miriti. Obrnila se je k Marku in mu rekla: "Saj, če nas nočeš ubogati, ali niso tudi zdravniki dokazali, da je kajenje škodljivo zdravju. Še najbolj pa v teh letih, v katerih si ti." "Pff, prazne marnje, sicer pa bi škodoval sebi in ne vam," ji je ježno odvrnil. Ni mogla verjeti, da ji je kaj takega rekel. Molče je odšla od mize v shrambo, kjer se je naslonila na zid ter zaihtela. Vedel je, da je šla jokati, a mu niti na misel ni prišlo, da bi šel za njo in se ji opravičil. Kljub očetovemu ukazu, naj ostane doma, je ušel iz hiše.

Sedaj je sedel v parku in premišljeval. "Moral bi nehati," si je pravil. "Mogoče pa imajo le prav, čeprav ne vsega. In zakaj sem se lotil kajenja? Čemu? Ali zato, da bom tako postal 'večji'? Saj še sam ne vem odgovora! In kaj imam od tega? V hiši povzročam prepir, namesto da bi ubogal starše. Saj vem, da je napak, ampak kaj morem?" Vendar Marko ni bil več miren. Neki notranji glas mu je veleval: "Opraviči se jima!" Proti temu glasu se je boril, kakor je vedel in znal. Čutil je potrebo po nekem, kateremu bi se zaupal. Hodil je po mestu in prišel pred cerkev. Vstopil je in dolgo molil, da bi znal materi opravičiti. Vedel je, da ga bo Gospod uslišal, pa se je odpravil proti domu, trdno prepričan v svojo zaobljubo, da ne bo več kadil. Nasproti mu pride prijatelj. Marko bi dal v tem trenutku vse, da ga ne bi srečal. "Boš cigareto?" ga vpraša prijatelj in mu že moli zavitek. Marko je bojeval hud dvoboj: ako je ne vzamem, si bo prijatelj mislil, da sem reva in se bojim kaditi, če pa jo vzamem, bom prelomil obljubo, ki sem jo dal samemu sebi. Po mučnem premoru je Marko dejal: "Od danes naprej ne bom več kadil!" Prijatelj se je zdrznil in posmehljivo dejal: "Ne govori neumnosti! Gotovo so te doma 'napumpali'. Veš, name so tudi kričali, a se požvižgam nanje. Vem, da je napak, kar delam, vendar nisem v stanju, da bi si rekel: NE. V kajenje pa te ne bom več silil!" Marko je molčal in gledal v tla. Prijatelj se

je poslovil z običajnim "živijo" in spet je bil Marko sam. Vedno bliže je prihajal domu. Srce mu je burno bilo, ko je stopil pred vrata stanovanja. Odprl je. Pred njim je stala mati. Sklonil je glavo in mukoma rekel: "Mama, oprosti, če sem te žalil!"

Mati je spet zaintela, a to so bile solze sreče...

Zuta

NJEGOVA POT

Ko ga je prvič videl, je hotel postati prav takšen. Ni vedel čemu in zakaj je, le neizmerno lepo mu je bilo, ko je bil z njim v veliki hiši. Sploh ni čutil drugih ljudi okrog sebe. Njegov ideal je vse zasenčil in za njegove otroške možgane je bilo to dovolj. Povsod: doma, na poti v šolo, pri igri je hrepenel po nedelji, ko je lahko sedel v veliki hiši in gledal, kako je lepi mož dvigal proti nebu njegovo veselje. In ko ga je lepi mož povabil čisto k sebi, da se je smel dotikati reči, ki jih je rabil mož pri svetem opravilu, zanj ni bilo več drugega sveta.

Vedno večji je bil in začel je spoznavati svoj ideal. Smejal se je svojim otroškim letom in zagledanosti v lepega moža, ki mu je bil zdaj prav tako navaden človek kot vsi drugi.

Stopil je prvič na veliko križišče. Lepi mož ga ni silil, le vabil ga je s svojim nasmehom. Pred njim je bilo življenje, ki ga je vabilo, in svet, ki ga je prav tako klical. Zvabil ga je nasmeh lepega moža, tudi sam se je hotel tako smežati, a mu ni uspelo, zato je šel drugan.

Tu pa je spoznal, da je človek, in je vedel, da se bo nekoč sam nasmešnil lepemu možu. Toda bil je v svetu in je pozabil na nasmešek. Hotel je vse drugo, hotel je svet zase, ki pa ga ni maral brez nasmeška. Zopet se je spomnil, da je človek zelo kratek čas in da bo moral še drugim nuditi nasmeh. Začel je živeti za nasmešek. Povsod je bil nasmejan in vesel, vsakemu je pomagal in se smejal kot lepi mož.

Sedaj je vedel, da zna ljubiti.

Ivan Lov.

I D I L A

in šel je ter skočil v reko,
reka pa je narasla in poplavila
vasi in mesta.

ljudje so ga kleli,
ko jih je reka požirala.
in vode je bilo vedno več.

in reka je naraščala
in je preplavila cel svet,
ker je požirala ljudi.

in Bog je vse to gledal
in si rekel:

- človek je norec -

- liv -

N O V D A N

Gledam
skoz majhno lino:
pred menoj se vrti krogla,
obrisana z živimi prizori,
ožarjenimi z vesoljno svetlobo.

Zanegli se,
iz rdečih oblakov
pada krvav dež.

Toda na obzorju
vzhaja nov,
večen dan,

okovan z zmagovito
trnjevo krono.

ČEPRAV SI REVEN, SI BOLJ BOGAT KOT JAZ

Dežuje. Mama mi pripravlja kosilo. Končno se spravim k jedi, in ker imam v glavi težke misli, mi jed nikakor ne tekne. Končno le pridem do besede: "Mama! Kako bom šel danes v šolo, ko pa nimam škornjev!" Zbegala se je. "Saj jih res nimaš! Ali bi hotel obuti očetove? Saj veš, da nimamo denarja za nove, ker moramo plačati davke!" Nemo sem prikimal, kajti vedel sem, da je to res. Kmetje smo, ubogi kmetje, ki ne delajo drugega, kot garajo in na koncu nimajo od tega nič. Da, prišli so tudi taki časi, da nismo imeli za v trgovino. Molčal sem in mati me je gledala, kot bi hotela reči: "Saj bi ti rada dala, toda nimam. Nam bo že Bog pomagal, saj on ne dopusti krivice." Ko sem zagledal ta pogled, sem takoj privolil. Prijatelji se mi bodo smejali in ne bom jim mogel nič, sem si mislil. Kljub temu sem si pripravil torbo in se ogrnil z dežnim plaščem. Tedaj je prišel prijatelj, sin premožnejših staršev. Ustrašil sem se ga. Le kaj bo dejal, ko bo videl moje za štiri številke prevelike škornje? Rekel sem zbogom in že sva bila na dežju. Štorkljajal sem, on pa se je naredil, kot da tega ne sliši. "40, veliki, a? Ti gotovo ne bi hotel hoditi v takih?" rečem, ker si ne znam pomagati iz zagate. Prijatelj pa se je zdrznil, kot da bi hotel reči: "Danes nisem razpoložen za take pogovore." Toda vseeno mi je odgovoril: "O, rad bi jih nosil! Vidiš, nove imam, toda zame so manj vredni kot tvoji. Denarja imam dovolj, toda nečesa drugega nimam, kar ti imaš. In to je Bog." Sklonil sem glavo in si mislil: "Mogoče je res." Takrat pa se mu je razvezal jezik. "Že kot otrok, ki se še ne zaveda, sem se rodil nezaželen. To sem izvedel od stare mame. Ko pridem domov, mi je v zakurjeni sobi hladno in mrzlo. Na birmo me je pripravila stara mama. Nikoli nisem prejel tolažilne besede od matere. Pričel sem jo sovražiti. Pa to še ni bilo vse. Ko sem prihajal domov iz šole, sem slišal marsikak prepir. In spominjam se še, kako je nekoč oče dejal mami: "Kaj pa vendar misliš, da si?" in je

pljunil vanjo. Četudi nisem imel rad matere, sem šel v sobo in tam jokal ter molil. Nisem molil po obrazcih, besede so mi kar same vrele na usta. Potem sta se oče in mati še nadalje kregala in prišlo je do tega, da sta si očitala, kdo več naredi zame. Tedaj pa sem oba smrtno zasovražil. Tudi denarja nisem več jemal, dasi mi ga je kdo od njiju ponujal.

Veš, tisto leto, ko smo imeli misijon, sem prišel iz cerkve tako navdušen, da sem dejal: Oče, danes bomo pa molili rožni venec, kajne? Vendar sem tudi tokrat doživel razočaranje. Oče mi je hladno odvrnil: Rožni venec je vendar za babe! Še molil, da bi? In tako sem se začel vedno bolj oddaljevati od njih.

Ne veš, kako sem bil srečen, ko sem bil pri vas na božičnem večeru. Bilo je tako lepo. Sedeli smo pri jaslicah in jedli potico. Takrat sem si mislil: Kako lepo bi bilo imeti take starše. Ko sem nato prišel domov, je bilo tudi tam dovolj potice, čaja in sploh vsega, toda ničesar se nisem dotaknil. Na tem pecivu, vsaj tako se mi je zdelo, je pisalo z velikimi črkami: SOVRAŠTVO. Te potice niso bile narejene iz ljubezni, ampak zato, ker je tak običaj. Nikoli nisem imel lepega praznika, ker oče ni hotel iti v cerkev. Njega je zanimal samo denar... Le ta ga je tudi odtuževal od cerkve in od družine. Če sem bil žalosten, me ni nihče tolažil. Zato ti zavidam! Nimaš sicer finančnih sredstev, imaš pa Boga. In v vaši družini vlada ljubezen, kar pa je pri nas nekaj, kar ne gre skupaj z nami. In vse to je naredil denar, ki je očetu in materi postal bog. Ko prideš ti domov, moraš delati, meni to ni potrebno, vendar bi raje delal, samo da bi bila v naši hiši ljubezen in mir. Ko sem očetu dejal, da bi šel rad v semenišče, mi je rekel, naj si to izbijem iz glave. Še enkrat ti pravim: čeravno si revan, si bogat!"

Končal je svojo žalostno pripoved in v očeh so se mu lesketale solze. Nemo sem spet sklonil glavo in odštorkljal naprej. Bil sem za spoznanje bolj vesel. On pa je s sklonjeno glavo korakal za mano...

P R E M O Č

Težak si
kakor ogromna gora,
morda celo bolj...
Poskušam te premagati,
toda ne daš se.
Nenadoma me v srcu
nekaj zaskeli;
kaj naj bi to bilo?
Usmiljenje...?
Ljubezen...?
Obnemel ostrmim,
saj se kakor pero
dvigneš iznad
premaganih sil,
ki so te težile.
Iz temine
se dvigaš
v slavno
ALELUJO!
ASSO
KAM ČLOVEK PRIDE

S težko potovalko v roki sem hitro stopal po asfaltni cesti proti avtobusni postaji. Mudilo se mi je. Ob misli, da bom zamudil avtobus, sem pospešil korak, a zaradi poledenele ceste mi je od časa do časa zdrsnilo, v naslednjem trenutku pa sem že ujel ravnotežje in hitel naprej. Na postaji sem zadihan odložil potovalko in čakal.

Teh nekaj dni, ki sem jih preživel doma, je postalo preteklost. Sedaj se vračam nazaj v semeniško stavbo, v stari tempo življenja. Neprijeten občutek je preplaval dušo ob tej misli, toda moč hotenja je ta občutek uničila. Pa vendar je ponovno in ponovno silil na plan ter še bolj večal težo slovesa od domačega okolja.

Od časa do časa je prišel kdo mimo, ki me je s pozdravom predramil iz mojih misli. Kar nerodno mi je postajalo, ko sem bil tako zaverovan vase, da sem bil slep za mimoidoče znance. Pustil sem svojo zaverovanost in se vključil v vrvež, ki me je obdajal. Začel sem gledati po ljudeh, ki se jim je ravno tako mudilo, kot se je prej meni na avtobus. Videti je bilo, kakor da lovijo čas, ki jim beži pred nosom. Med temi lovci časa sem opazil staro ženico Pepo, ki se ji ni mudilo, že zato ne, ker ni mogla. Ko sem jo zagledal, bi se najrajši vdrl v zemljo. In ravno proti meni jo maha! Da me vsaj ne bi opazila. S sklonjeno glavo se mi je približevala. Bila je že tik ob meni, toda opazila me ni. Tedaj se je v meni nekaj zgodilo. "Dober dan," sem izdaval iz sebe. S težo in muko sta bili izrečeni besedi. Kaj me pa zanima taka uboga ženska? Seveda se kolikortoliko poznavam, toda kaj hoče meni, najstniku ta konservativna stara duša.

Ko je zaslišala moj izdavljeni pozdrav se je takoj ustavila. V prvem hipu niti ni vedela, od kod je prišel, ko pa me je uzrla, mi je obraz prešinil rahel nasmeh, ki se je že v naslednjem hipu spremenil v resnost ostrih potez zgubanega obraza.

Najprej je seveda stekla beseda o mojem šolanju, ker je to ženico najbolj zanimalo. Potem pa je začela bruhati iz sebe svoje križe in težave. Občina jo pošilja v dom onemoglih. Staršev nima več, ožji sorodniki pa imajo vsak svojo hišo in ne marajo starega človeka v hišo. Ko je bila še pri moči, je hodila na dnine in se s tem preživljala. Potem pa jo je vzela k sebi neki dober kmet Urban in služila mu je enajst let za deklo. Pepa je delala na polju, na travniku, doma, najsi je bila zdrava ali ne. Vsa težja in manj vredna opravila so pripadala njej. Ljudem se je smilila, ko so jo videli, kako potrpežljivo gara od jutra do večera. Le srce Urbanove žene ni imelo sočutja do nje. Vedno več je hotela izmolsti iz te reve, še kri bi ji spila, če bi ji mogla. Gospodar Urban pa je miril ženine hude vetrove in obzirno ravnal s Pepo. Toda strupeni jezik Urbanove žene je sikal ogenj in žveplo nanjo ter ji očital sleherni kos kruha. Ljudje so Pepi rekli Urbanov suženj. Da, in v resnici je to tudi bila. Edino veselje in zavetje je

našla v cerkvi, kamor je zlasti ob nedeljah rada zahajala. Tu je dobivala moč, da je lahko prenašala svoje križe.

Toda leta so tekla in za Pepo je bilo eno podobno drugemu, le čutila je, da ji moči pešajo in da vedno manj zmore. Tega se je najbolj bala, ker je vedela, kako se ji bo godilo, ko ne bo za nobeno rabo več. Prišel je tudi dan, ko ni mogla več oditi na polje in je potrta ostala doma. Poleg tega udarca pa jo je zadel še drugi. Umrl je gospodar in z njegovo smrtjo je izgubila svojega zagovornika. Gospodarica jo je začela poditi od hiše, češ da se je je naveličala in da ji sega že čez glavo. Tedaj je Pepa še z žalostjo hodila v cerkev in prosila Boga, naj jo reši. Zaželela si je smrti, toda Bog ji je ni poslal. Občinski možje so našli rešitev zanjo v domu onemoglih. Vendar to pomeni zanjo novo bolečino. Zapustiti bo morala polja, na katerih je prelivala pot, zapustiti bo morala tuji dom in gospodarico, ki ji je sekala srce.

Trda in jedka so bila leta pod tujo streho, toda kljub temu vse težko zapušča. Čaka jo novo okolje, tuji kraji, novi nepoznani ljudje. Kam človek pride?

Sedaj sem razumel njene ostre poteze na obrazu, njeno sključeno postavo, njene raskave in zgarane roke. Vsaka poteza ima svojo zgodovino, vsak žulj svojo vrednost in vsaka bolečina svoj zaklad.

Janez

MOJA PIŠČAL

Nedeljsko popoldne je bilo, ko sva se z očetom odpravila na daljši sprehod. Nameravala sva na Štefanjo goro - vas, ki leži nekaj sto metrov nad našo domačijo. Bela cerkvica se vidi izpred naše hiše.

Vedno me je mikalo, da bi dosegel ta cilj. Ves srečen sem bil, ko me je ata povabil s seboj, saj se kaj takega ni zgodilo vsak dan. Nebo je bilo popolnoma modro, sonce je bilo že visokoin se je veselilo z menoj nenavadnega dne.

Star sem bil deset let. Šele tedaj sem spoznal očeta, kako

me ima rad, da me vzame s seboj, kljub temu, da sem bil še nebogljjen kakor otročiček, kljub veliki vročini in naporni hoji. Za našo hišo je nekaj travnikov in njiv. Ko sva to prehodila, sva bila naenkrat v gozdu, ki je bil odet v čarobnost sončnega popoldneva. Vse me je zanimalo in očeta sem mnogokaj spraševal, on pa mi je rad odgovarjal.

Pot je postajala vedno bolj strma, medtem pa me je oče opozarjal na zanimivosti gozda, da ne bi hodil v življenju z zaprtimi očmi. Hoja naju je tudi utrujala. Malo sva se ustavila, ko so nama z obraza že curljale kapljice znoja, vendar sem na to pozabil, ko sem iz daljave zaslišal glas kukavice. Takoj sem začel preobračati žepe, da bi videl, če imam s seboj kaj denarja. Sosedovi očerci so me poučili: če imaš kaj denarja s seboj, ko prvič v letu zaslišiš peti kukavico, ga imaš dovolj celo leto. Moje početje je opazil oče in me je poučil drugače: "Prav je, da skrbiš za imetje, kolikor ga sicer potrebuješ, vendar ne smeš in ne moreš služiti dvema - mamonu in Gospodu." Videl sem, da ga je zaskrbelo, da ne postanem požrešnejš na denar. Po končanem počitku sva nadaljevala pot.

Naenkrat je pred nama zrasla mala gorska cerkvice sv. Štefana. Vesel sem stekel proti njej. Kmalu je prišel tudi oče. Pregovoril sem ga, da sva šla tudi na zvonik. Tu je viselo troje majhnih zvonov, katerih glas sem le redko slišal. Vsakega sem hotel posebej potrepljati, da bi se kasneje pred otroki v vasi pobahal.

Kar obstrmel sem, ko me je oče opozoril na čudovit razgled. Na severu sem zagledal vrhove Storžiča, Kočne in Grintovca. Slednja sta se lesketala v soncu, na drugi strani pa se je bohotal kralj naše domovine Triglav. Dih mi je zastal ob pogledu nanj. In spet na drugi strani so se mi zdela polja le packe, hiše pa nenavadne kocke, le cerkve so se še vedno ponosno vzdigovale na gričih in holmih.

Med potjo domov naju je znanec povabil na skledo kislega mleka. Tedaj sem šele začutil glad v želodcu in najina zahvala dobremu znancu je bila iskrena in prisrčna. Vračala sva se po isti poti kakor zjutraj. Sonce je še zadnjič v tem popoldnevu poljubljalo krasne Alpe, vendar so bile moje

otroške želje še velike. Že večkrat prej sem očeta prosil, naj mi naredi piščal. Tudi tokrat nisem odnehal in končno mi jo je le obljubil. Našel je vrbovo vejo, iz katere mi je urezal tako zaželjeno piščal.

Pogrnil je robec na hlood in sedel. Zavzeto sem ga opazoval. Najprej je od velike odrezal majhno palico, potem je začel z izrezovanjem. Toda kmału sem se naveličal sedeti ob njem. Vstal sem in se razgledoval naokoli. Oče tega ni opazil. Začel sem brskati po bližnjih grmih, če morda kje najdem kakega zajca, da bi ga preplašil. Zemlja je bila nekoliko mokra in kostanjevi listi so se svetili v dežnih kapljicah. Oprijemal sem se vej.

Oče je medtem še vedno delal piščal. Zaslíhal sem ga, ko je, misleč, da sedim pri njem, rekel: "No, Viktor, narejeno je, da ne boš sitnaril!"

Tedaj pa se mi je v glavi nekaj zavrtelo in začel sem se kotaliti. Zmanjkovalo mi je tal...

Zbudil sem se doma v postelji. Bilo mi je, kakor da sanjam. Nad seboj sem videl več zaskrbljenih obrazov: očeta, mater, sestre in brata. Moje prvo vprašanje je bilo: "Ata, kje sem? Kaj je z menoj?"

Oče, ki je že dolgo časa stal ob meni, mi je naposled rekel: "Kako je?" Vse je bilo v redu, le velike bolečine sem čutil od udara, ki sem ga dobil pri padcu. Drugega nisem mogel odgovoriti kot to: "Ata, rad te imam!"

Ko se je stanje zboljšalo, mi je oče povedal, kako je bilo in me tudi poučil zanaprej. Že takrat sem videl, kako moramo spoštovati svoje starše in njih nasvete. Biti jim moramo hvaležni za zglede in nauke, kajti če jih ne razumemo prej, jih razumemo po padcu, ko se kesamo.

Viktor

NJEN PLES

Na golem hribu pleše velika trakulja,
Okoli pa stojijo ljudje, ki
vedno bolj tišče na hrib,
ker ne morejo stran.
Trakulja pa pleše svoj veliki ples,
zviija se v pohlepu po svojih žrtvah,
ki jih počasi izbira.
Ubogi ljudje vpigejo in
v grozi tišče nazazen,
toda tisti, ki se zadaj
so še pogumni in rijejo naprej,
ker vedo, da je zanje smrt -
še daleč.

Ivan Lov.

Puščava,

suha,

prazna,

strašna v svoji lepoti.

misli

in moli.

Moli za pogum

in se vprašuje:

Čemu?

Dolgo hodi -

zmagala je ljubezen.

Sramotno umira,

okrog njega pa se smeji.

In ko vstane,

se čudijo,

ne mislijo, da je VSE STORIL ZANJE.

Ivan Lov.

I S K R E: glasilo semeniščnikov v Vipavi

L E T O V.

Š T E V I L K A 7

12. aprila 1973

N A S L O V U R E D N I Š T V A:

Vipava 149, 65271 Vipava

U R E J U J E J O: Stane Gradišek, Ludvik Žagar,

Miran Mozetič, Franc Lisjak,

Jurij Paljk

O D G O V O R N I U R E D N I K: Janez Zupet

V I N J E T E: Tone Tomc

M A T R I C E: Stane, Ludvik

R A Z M N O Ž E N O: v 110 izvodih

T I S K A: Albert & Com.

Šolsko glasilo
KNJIŽNICA
Leto V,

ISKRE

Inv. št.
19089

Škofjska gimnazija

Semenišče Vipava

